

Energieverbruik in Nederland

Auteur(s):

CBS

Gerda Gringhuis en Henk Verduin Bronnen: CBS, Nederlandse energiehuishouding en Nationale Rekeningen; EnergieNed.

Verschenen in:

ESB, 84e jaargang, nr. 4230, pagina 867, 19 november 1999

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

economie, samenleving

In 1998 werd door Nederlanders 3353 PJ (10*15 Joule) aan energie verbruikt (Dit is inclusief het verbruik van motorbrandstoffen in het buitenland). Met deze hoeveelheid zou men 36 miljoen maal met een auto de aarde rond kunnen rijden. Ongeveer 20% van de energie wordt door huishoudens verbruikt en 80% door bedrijven.

Energie-intensiteit bij bedrijven

Het meest 'energie-intensief' per eenheid product zijn, zoals te verwachten, de energiebedrijven. Bij de omzetting door productie bedrijven van steenkool en aardgas naar elektriciteit en warm water -via warmtekrachtkoppeling - gaat veel warmte verloren. Het rendement van de centrales is circa 48%. Het rendement van distributiebedrijven is 80%.

Op één na het meest energie-intensief is het transport, waar veel motorbrandstoffen benodigd zijn om het eindproduct vervoer te realiseren. Wel neemt de energie-intensiteit in deze bedrijfstak door de jaren heen duidelijk af als gevolg van zuiniger wordende vervoermiddelen.

Op de derde plaats staat de landbouw en visserij. De visserij verbruikt veel stookolie om schepen te laten varen en de glastuinbouw verbruikt veel aardgas om kassen te verwarmen.

In de industrie loopt de verbruiksintensiteit langzaam terug. De groei van de productie gaat hier harder dan het energieverbruik. Bij de overige bedrijven neemt het energieverbruik duidelijk een veel minder prominente plaats in. Hier wordt de energie hoofdzakelijk aangewend voor de verwarming van gebouwen, voor verlichting en voor het gebruik van allerlei elektrische apparatuur zoals computers (zie [tabel 1](#)).

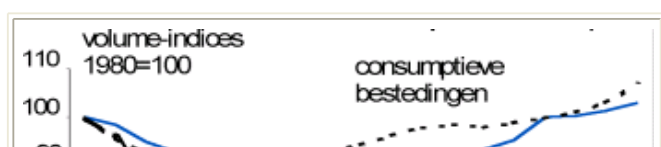
Tabel 1. Energie-intensiteit in Nederlandse bedrijven

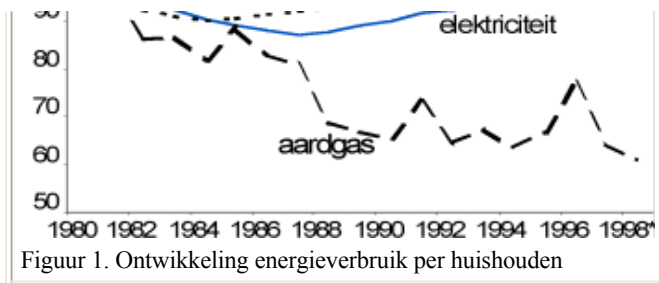
bedrijfstak	1995	1996	1997	1998	1998
	PJ per f1000 prod.waarde _a				Mutatie (1995 = 100)
Landbouw	6,1	6,7	6,4	6,3	103,2
Industrie	3,5	3,4	3,3	3,3	93,8
Energiebedrijven	10,9	9,9	9,2	9,3	85,6
Vervoersbedrijven	8,0	7,9	7,8	7,7	96,2
Overige bedrijven	0,6	0,6	0,6	0,6	97,8
Gemiddeld	2,1	2,1	2,0	2,0	92,7

a. Een PJ is 1015 Joule. De productiewaarde is gemeten in prijzen van 1995

Energieverbruik huishoudens daalt nog steeds

Tussen 1980 en 1998 is het totale huishoudelijk energieverbruik (exclusief vervoer) met 20% gedaald. Het aantal huishoudens groeide gedurende deze periode echter met ruim 30%, zodat de daling van energieverbruik per huishouden bijna 40% was. Deze daling hangt naast de sterke groei van het aantal eenpersoonshuishoudens ook samen met de daling van het energieverbruik per persoon: tussen 1980 en 1998 met 27% (zie [figuur 1](#)).

Figuur 1. Ontwikkeling energieverbruik per huishouden

De energieconsumptie van huishoudens bestaat voornamelijk uit aardgas (79%) en elektriciteit (18%). In 1998 wordt per huishouden bijna 40% minder gas verbruikt dan in 1980. Scherpere isolatievoorschriften voor nieuwe woningen, zoals dubbel glas en isolatielagen in gevels, daken en vloeren, en de installatie van bijvoorbeeld hoog-rendements-ketels hebben geleid tot een aanzienlijke efficiëntieverbetering.

Door de technische ontwikkeling gaan huishoudelijke apparaten en lampen efficiënter met energie om, waardoor tussen 1980 en 1987 het elektriciteitsverbruik per huishouden met gemiddeld 2% per jaar daalde. Het aantal huishoudelijke apparaten, onder andere energieverbruikers als diepvrieskasten en wasdrogers, stijgt in de jaren negentig evenwel sterk. Daardoor is sinds 1987 het elektriciteitsverbruik per huishouden weer gestegen, met gemiddeld 2% per jaar. In 1997 kwam het elektriciteitsverbruik per huishouden weer uit boven dat in 1980. Het verbruik per gulden consumptie ligt overigens nog wel onder het niveau van 1980 (zie [tabel 2](#)).

Tabel 2. Verdeling energieconsumptie van huishoudens

	percentage
<i>Aardgas</i>	
totaal	79
verwarming	77
warm water	20
koken	3
<i>Elektriciteit</i>	
totaal	18
wasmachines en -drogers	21
koelen en vriezen	18
verlichting	16
warm water	15
audio- en videoapparatuur	14
<i>Overig</i>	
totaal	3